

PROAGRO s novými silami a novou vizí

Když se řekne v chovatelské branži PROAGRO Radešínská Svatka, vybaví si asi každý chov českého strakatého. Chov se stále drží na předních příčkách v chovatelských soutěžích a zejména na středisku v Řečici udělaly zootechničky velký posun kupředu. Ředitel se netají novými plány na rekonstrukce stájových objektů – nové vize přišly za ekonomické krize, tedy možná v pravý čas.

Akciová společnost PROAGRO Radešínská Svatka provozuje zemědělskou výrobu na více než 2200 ha v kraji Vysočina. Prokurista a předseda představenstva společnosti Ing. Jaroslav Michal charakterizoval fungování společnosti takto: „Žijeme tady ze symbiózy chovu skotu a dvou bioplynových stanic. Naší hlavní činností je kromě získávání mléka především výroba objemných krmiv jak pro skot, tak i pro bioplynové stanice. Ve středisku Radešínská Svatka je ustájeno 450 krav a v nedaleké Řečici chováme asi 400 krav. V Pikárci je ustájen mladý skot, zástav a především 700 jalovic.“ Mléko z Radešínské Svatky putuje do mlékárny v nedaleké Přibyslavi přes odbytové družstvo Střední Čechy. Dodávka činí asi 20 tisíc litrů denně, což představuje asi sedm milionů litrů za rok. „Jakou cenu za tuto komoditu bychom si představovali? Aby cena mléka kopírovala růst nákladů, které přichází k nám, tedy – je to energie, nafta, hnojiva, chemie na ochranu rostlin a další. Takže by se měla pravidelně zvyšovat na 13, 14 nebo až

16 Kč za litr. Ne, není to přehnané – nejvíce rostou náklady na pohonné hmoty, nakupovaná krmiva, ale pocítujeme i tlak zaměstnanců na mzdy. Kalkulaci nákladů samozřejmě ovlivňuje cena vlastního obilí – z jakého období jej oceníme,“ vysvětlil ředitel společnosti aktuální ekonomickou situaci a doplnil, že bioplynové stanice jsou pro podnik jistotou v tom, že střediska Radešínská Svatka a Pikárec jsou zásobovány vlastní elektrickou energií. Na středisku Řečice se pak podařilo zafixovat cenu na příští tři roky, takže růst cen elektřiny spo-

v Radešínské Svatce a k ní přibýly tři mladé naděje zootechničky. „Děvčata žijí svou prací a jistě chov posunou dál než naše generace, která pomalu odchází. Mám z toho radost. Máme již společně vytvořenou vizi chovu skotu do budoucna – poslední rekonstrukce byla v roce 2014. Potřebujeme bourat a vystavit nově. Součástí vize je Radešínská Svatka jako produkční farma s novou moderní dojárnou pro 660 krav. Ze střediska v Řečici bude farma reprodukční, kde budou ustájeny krávy mimo produkci a všechna telata. Určitě i nadále počítáme

Pracovní postupy na dojárně jsou základem při zlepšování ukazatelů kvality mléka

lečnost v brzké době neohroží. „Na druhou stranu čelíme velkému handicapu – po dvanáctileté spolupráci s prodejem elektřiny do sítě E-onu stále prodáváme za stejnou cenu jako v roce 2010 – tedy za 4,20 Kč za kWh včetně zeleného bonusu,“ trochu si postěžoval Jaroslav Michal.

Stabilizace týmu

Společnosti se v posledních letech podařilo stabilizovat zootechnický tým. Jedna zkušená zootechnička působí

s českým strakatým skotem, věřím, že také zootechničky ho mají pod kůží. Je krásný, má dvojí užitkovost. Zpeněžení masa lze využít jak z vyřazených krav, tak ze zástavu – ceny jsou zajímavé,“ představil záměry podniku ředitel.

Na otázku, co by měla vláda zajistit, aby se prvovýrobcům dobře podnikalo, odpověděl: „Myslím si, že jednostranné zaměření na podporu malých farem by tady nemělo být, měli bychom mít základní dotační podmínky

Ing. Jaroslav Michal má již v hlavě vizi, jak se bude chov skotu ve střediscích PROAGRA vyvíjet

rovnné pro všechny formy podnikání v zemědělství. Podle našich propočtů s novým strategickým plánem ročně přijdeme asi o 2,5 milionů Kč oproti současnému stavu.“

Jak to dělají v Řečici

Ing. Lenka Hořínková je vedoucí živočišné výroby v PROAGRU. Je si vědoma, že areál v Řečici dnes rozhodně není moderní, ale i v tom, co mají, lze dosáhnout dobrých výsledků, jak sama říká. Páté místo v Čestř kategorii v soutěži Mléčná farma roku je toho důkazem.

Ptáme se, jak se těchto výsledků dosahují: „Dojnice v Řečici jsou ustájeny ve třech stájích. Pro krávy v laktaci máme jednotnou krmnou dávku, další dávka je pro krávy stojící na sucho a přípravu na porod. Skupinu otehlených krav máme odděleně, tak aby krávy měly klid dát se po porodu dohromady. Krávy jsou dojeny v rybinové dojárně 2 x 12 dvakrát denně. V dojárně operují dvě dojičky, které po příchodu zvířat na dojírnu krávy ošetří pěno-

Vedoucí živočišné výroby Ing. Lenka Hořínková (vpravo) a faremni zootechnička Lucie Křenková

Ustájení dojnic v Řečici – i při podmínkách, které nejsou nejmodernější, lze podle zootechniček dosáhnout dobrých výsledků

vým predipem, vždy po šesti kravách. Následuje očištění a osušení do sucha, odstřík, nasadí se dojící zařízení. Po automatickém sejmutí dojícího stroje obsluha provede závěrečnou dezinfekci struků.

Ve spolupráci s naší poradenskou firmou jsme nastavili přesné postupy dojení, které musí obsluha na dojírně dodržovat. Jednou ročně se naše dojíčky účastní školení. Provádíme měření podtlaků a kontrolujeme časy odstříku po nasazení. Dojírenský personál je finančně motivován k tomu, aby dodržoval přesné postupy.

Do budoucna bychom se chtěli zaměřit na dlouhověkost, fitness a za-

prahování bez antibiotik,” doplnila Lenka Hořínková.

Zavedení kultivací

Před rokem nastoupila na středisko Řečice nová faremní zootechnička Lucie Křenková a došlo také ke změně veterinárního lékaře. „S jeho příchodem jsme přešli na jiný systém léčby zánětů. Přešli jsme také na jiné vakcinační schéma, což se pozitivně odrazilo ve zdravotním stavu. Ke snížení počtu zánětů mléčné žlázy či počtu somatických buněk nám rozhodně pomohlo zavedení systému kultivací. Kultivujeme všechny krávy, které mají příznaky zánětu. Výsledky rozliší,

které krávy máme zaléčit antibiotiky a které dojnice antibiotika nepotřebují. Rovněž kultivujeme všechny krávy před záprahem, abychom mohli praktikovat selektivní záprah. Výsledky nám dávají informaci o tom, jestli máme zaprahovat antibioticky nebo pouze zátkou. Dále kultivujeme všechny krávy po léčbě, čímž dostaneme obraz o efektu léčby,” vysvětlila Ing. Lenka Hořínková.

MVDr. František Tulis nepůsobí jako veterinář v chovu dlouho, ale pokud jde o kultivace, má jasno: „Přináší chovateli mnoho benefitů, ten na prvním místě je diagnostika – dozvědět se, jaké patogeny vůbec ve stájích

jsou. Pak teprve můžete cíleně léčit a léčbu kontrolovat. Podle toho, co je ve stádě, lze udělat opatření. Dnes se často stírá rozdíl mezi prostředovými a kontagiózními původci. *Staphylococcus aureus* dnes ustupuje do pozadí a místo zabírají jiné patogeny, ale stáj od stáje je jiná. V prvním kroku jsme v Řečici vyřešili akutní mastitidy a aktuálně se zabýváme subklinickými mastitidami, což už je druhá fáze. Třetím krokem je přechod k selektivnímu zaprahování. Tyto kroky nelze přeskočit,” vyjádřil se k problematice MVDr. František Tulis.

Odchov a výživa telat

Základem kvalitního stáda dojnic je odchov telat. V Řečici je k odchovu mladých jaloviček po odstavu využita stáj nové (ocelové) konstrukce, která nabízí vzdušnost a dostatek světla. „Snažíme se je nechat na mlezivové výživě do šesti dní, kdy začínáme podávat mléčnou náhražku. Následuje starter a později i slamnatý starter. Chceme, aby odstav, kdy telata přecházejí do skupin, byl co nejšetrnější,” uvedla Lenka Hořínková.

Do rozhovoru se přidává Bc. Jaroslav Falhar, výživářský poradce ze společnosti VVS: „Telata jsou od odstavu asi do pěti měsíců na slamnatém starteru ve skupinových kotcích. Ná-

Soutěž o mléčnou farmu roku, ocenění za kvalitu chovu dojnic!

www.mlecnafarmaroku.cz

akce se koná pod záštitou ministra zemědělství Ing. Zdeňka Nekuly

ECOLAB

Ustájení telat od odstavu do pěti měsíců v nové vzdušné stáji

sledně se převládá z Řečice na středisko Pikárec. Tady je výživa jalovic rozdělena do tří fází. Do jednoho roku stáří sledujeme především růst. Následuje období asi do roku a půl, kdy se ve výživě zaměřujeme na dobré zapuštění. Následně přecházíme na vysokobřezí krmnou dávku pro jalovice, která je energeticky omezena, aby jalovičky příliš netloustly. V posledním roce jsme právě udělali poměrně velký posun, pokud jde

o kondici zvířat, neboť se vyskytovaly případy příliš vysoké kondice před zapuštěním a následných problémů při porodu.“

„Zatím jsme využívali všechny odchované jalovice pro obměnu našeho stáda. Snažíme se o to, aby porody prvotek byly pokud možno bez pomoci, vlastně chceme, aby porody všech kategorií krav byly bez pomoci. Selektujeme některé jalovice na končetiny a další produkční vady, ty vykrmujeme.

Areál v Řečici se brzy bude modernizovat

Již začínáme mít i přebytek jalovic na prodej,” dodala k tomu zootechnička.

Veřejný dojem

„Domnívali jsme se, že rozhodující je produkovat a neřešit nic dalšího. Ale poznali jsme, že to nestačí, musíme se rovněž obhajovat na veřejnosti a vytvářet svou image. Na tom začínáme pracovat – letošní výstavu v Radešínské Svratce, která bude 8. září, chceme také využít na odbornou besedu o produk-

ním zemědělství na Vysočině. Chceme vést také dialog se studenty středních škol, aby získali představu o současném zemědělství. Chceme informovat veřejnost co nejpravdivěji o tom, co dnes produkční zemědělství představuje. Chystáme se také natočit medailonek o legendární krávě Bertě,” dodal Ing. Jaroslav Michal záměry, které přispějí k dobrému obrazu českého chovatelství.